

Driftsanalyse for den danske erhvervsproduktion af surkirsebær, solbær og jordbær 2000

Comparison of Danish farm results of sour cherry, black currant and strawberry 2000

Udarbejdet med støtte fra bancheorganisationen Frugt og Grønt Rådgivningen, Rådgivningsudvalget for Frugt og Bær

Holger Daugaard
Forskningscenter Årslev
Afd. for Prydplanter og
Vegetabiliske Fødevarer
Kirstinebjergvej 10
Postboks 102
DK-5792 Årslev

DJF rapport Havebrug nr. 19 • april 2001

Udgivelse:	Danmarks JordbrugsForskning Forskningscenter Foulum Postboks 50 8830 Tjele	Tlf. 89 99 19 00 Fax 89 99 19 19
Løssalg: (incl. moms)	t.o.m. 50 sider t.o.m. 100 sider over 100 sider	50,- kr. 75,- kr. 100,- kr.
Abonnement:	Afhænger af antallet af tilsendte rapporter, men svarer til 75% af løssalgsprisen.	

Indhold

Sammendrag	3
<i>Summary</i>	4
Indledning	5
Materialer og metoder	5
Resultater og diskussion	7
Arealfordeling	7
Sortsfordeling	7
Aldersfordeling	7
Udbytter	8
Priser og afsætning	10
Arbejdsforbrug og produktivitet	12
Øvrige variable omkostninger	14
Etableringsomkostninger	14
Dækningsbidrag	16
Konklusion	16
Anerkendelser	18
Litteratur	18
Appendiks med tabeller	19
Tabel 1. Arbejdstidsforbrug i surkirsebær 2000	19
Tabel 2. Arbejdstidsforbrug i solbær 2000	20
Tabel 3. Arbejdstidsforbrug i jordbær 2000	21
Tabel 4. Produktpriser fordelt på sorter 1995-2000	22
Tabel 5. Deltagerresultater for surkirsebær 2000	23
Tabel 6. Deltagerresultater for solbær 2000	24
Tabel 7. Deltagerresultater for jordbær 2000	25
Tabel 8. Deltagerresultater for 'Stevnsbær' 2000	26
Tabel 9. Deltagerresultater for 'Kelleriis' 2000	27
Tabel 10. Deltagerresultater for 'Ben Lomond' 2000	28
Tabel 11. Deltagerresultater for 'Ben Alder' 2000	29
Tabel 12. Deltagerresultater for 'Honeoye' 2000	30
Tabel 13. Deltagerresultater for 'Elsanta' 2000	31

Sammendrag

Den foreliggende driftsanalyse omfatter de tre vigtigste bærkulturer i dansk erhvervsproduktion, nemlig *surkirsebær*, *solbær* og *jordbær*. De to førstnævnte produceres primært til industriel forarbejdning, mens jordbær produceres til friskvaremarkedet. Driftsanalysen for 2000 omfatter 25 avlere med tilsammen ca. 315 ha plantage, svarende til omkring 4% af Danmarks erhvervsareal. Statistiske oplysninger om plantagerne *sorts- og aldersfordeling* viser generelt en tilfredsstillende andel nyplantning i forhold til bærende arealer. Sortimentet for surkirsebær og solbær har været relativt stabilt i de senere år, mens der for jordbær, som har en væsentlig kortere kulturtid, er sket visse forskydninger. *Høstudbyttet* blev i surkirsebær tilfredsstillende i 2000, mens det i solbær og jordbær lå over gennemsnittet. *Produktpriserne* lå for solbær på et relativt højt niveau, mens de for jordbær lå omkring et gennemsnit for de senere år. For surkirsebær lå priserne på et lavt niveau i forhold til de foregående år. Indtjeningen er beregnet som *dækningsbidrag*, hvor

salgsindtægten er fratrukket samtlige omkostninger, der er forbundet med produktionen, incl. aflønning af alt arbejde, der er udført i kulturerne. Analysen omfatter en *arbejdstidsundersøgelse* i de enkelte kulturer. Det gennemsnitlige dækningsbidrag i surkirsebær blev tilfredsstillende i 2000, primært på grund af det høje høstudbytte. I solbær blev dækningsbidraget i gennemsnit det højeste i adskillige år, idet pris- og afsætningsforholdene var meget tilfredsstillende. Endelig lå det gennemsnitlige dækningsbidrag i jordbær på samme niveau som gennemsnittet for de senere år. Generelt har indtjeningen i jordbær de senere år ligget 2-3 gange højere end i surkirsebær og solbær, der høstes maskinelt og kun kræver en lille arbejdsindsats. Jordbær kræver en høj arbejdsindsats og har til gengæld et højt indtjeningspotentiale.

Nøgleord: Surkirsebær, *Prunus cerasus*, solbær, *Ribes nigrum*, jordbær, *Fragaria x ananassa*, udbytte, pris, variable omkostninger, arbejdsforbrug, dækningsbidrag.

Summary

This comparison of farm results includes the most important berry crops in Denmark, namely sour cherry, black currant and strawberry. Sour cherries and black currants are primarily produced for industrial processing, whereas strawberries are produced for the fresh market. The analysis includes the results of 24 growers with approximately 315 hectares of berry crops, covering about 4% of the Danish area in total. Statistical information on cultivars and orchard age generally shows a satisfactory renewal of orchard area. The most commonly grown cultivars of sour cherry and black currant have not changed in the last few years, whereas in strawberry, with its shorter length of culture, some changes have occurred. Sour cherries generally yielded high in 2000, while in black currants and strawberry the yields were above. The average product prices were relatively high in black currant, in strawberry it was normal and in sour cherry it was below average. The con-

tribution margin is assessed as the gross return minus all variable costs, included all labour costs. In this analysis is included a comparison of labour hours registered on the farms. The contribution margin of sour cherry was on an average level in 2000 due to high yields, whereas in black currant it was the highest in several years, primarily because of very high product prices. The contribution margin of strawberry was around average. In the last few years, the contribution return of strawberries generally has been 2-3 times as high as in the other berry crops, which are mechanically harvested and require a low input of labour, whereas in strawberry is a very labour intensive crop with a high economic potential.

Key words: Sour cherry, *Prunus cerasus*, black currant, *Ribes nigrum*, strawberry, *Fragaria x ananassa*, yield, variable costs, labour demand, contribution margin.

Indledning

Årlige driftsanalyser af den erhvervsmæssige produktion og økonomiske status for surkirsebær, solbær og jordbær i Danmark er blevet udarbejdet af branchorganisationen Dansk Erhvervsfrugtavl siden 1990. Disse analyser har gennem årene været vigtige instrumenter til belysning af erhvervets statistiske og økonomiske situation over for enkeltpersoner, organisationer og myndigheder. De har desuden været betydningsfulde rådgivningsmæssige redskaber i forhold til nuværende og fremtidige frugt- og bæravlere.

Materialer og metoder

Analysen for 2000 bygger på materiale fra 25 erhvervsavlere, som er fordelt med 8 i Jylland, 9 på Fyn og omliggende øer og 8 på Sjælland og Lolland-Falster. Af de 25 avlere er 2 økologisk avlere (nr 1 og 9) og 1 dyrker usprøjtet (nr 11). Deltagerne i analysen har løbende gennem året registreret arbejdstidsforbrug, forbrug af gødning, kemikalier og andre driftsmidler samt høstudbytter og priser. Nogle deltagere har registreret data via EDB i egen bedrift, mens andre har registreret manuelt ved hjælp af udleverede standardskemaer. Analysens resultater er bygget op efter en standardopstilling, som anvendes for alle frugtkulturer, og som indeholder følgende oplysninger:

Nettoareal. Angiver arealernes bevoksede areal i ha. Arealer til veje, læ m.v. er ikke medregnet.

Aldersfordeling. Angiver hvor mange procent af arealerne der findes inden for følgende aldersgrupper:

Surkirsebær: 0-4 år, 5-9 år, 10-14 år og 15 år og derover.

Solbær: 0-2 år, 3-9 år og 10 år og derover.

Jordbær: Nyplantning, 1 - 2 år samt 3 år og derover.

Den første alderskategori omfatter normalt arealer, som er under tilvækst og endnu ikke

Siden 1997 er analyserne, foranlediget og finansieret af Frugt og Grønt Rådgivningen, Rådgivningsudvalget for Frugt og Bær (tidligere Dansk Erhvervsfrugtavl), blevet udarbejdet i regi af Danmarks JordbrugsForskning. Siden 1999 er analyserne blevet publiceret som DJF-rapporter, men indhold og formål er stort set uændret i forhold til de tidligere udgaver af analyserne. Dog skal det nævnes, at hvor de tidligere analyser blev udarbejdet separat for hver kultur, præsenterer DJF-rapporterne resultaterne samlet for så vel surkirsebær som solbær og jordbær.

høstes, mens de øvrige alderskategorier til sammen omfatter høstarealet.

Planteantal. Angiver det gennemsnitlige antal planter, der er plantet pr ha inden for hver af ovennævnte alderskategorier.

Udbytte. Angives som tons pr ha dels af det bærende areal, dels af det samlede nettoareal. Bærende areal er for surkirsebær defineret som det areal, der er 5 år eller ældre, for solbær 3 år eller ældre og for jordbær 1 år eller ældre.

Sortering. Angiver den procentvise fordeling af høsten i de enkelte kategorier, som for surkirsebær og solbær er konsumsalg (detailsalg), småkasser til industri og storkasser til industri. Jordbær fordeles i kategorierne butikssalg, hjemmesalg og selvpluk, hvor butikssalg omfatter både levering til grossist, salgsorganisation og direkte til butik, hjemmesalg omfatter salg af plukkede bær fra bedriften, og selvpluk omfatter salg af bær, som køberne selv henter på marken.

Salgspris. Angiver avlerens pris i de forskellige kategorier i øre pr kg. Surkirsebær- og solbæravlere afregnes oftest med nettopriser, mens jordbæravlere oftest afregnes med bruttopriser.

Brutto/nettosalg. Angiver dels den gennemsnitspris (øre/kg) som avleren har fået, dels den brutto/nettoomsætning (kr/ha) som avleren har haft fra arealerne.

Salgsudgifter: Dækker over følgende udgiftsposter:

a. *Salgsafgifter.* Dækker f.eks. over salgsafgift til salgsorganisationer.

b. *Fragt og emballage.* Omfatter udgifter til transport fra arealerne til salgsstedet samt evt. udgifter til salgsemballage.

Da der er stor forskel på afregningssystemer alt efter afsætningskanal, vil rubrikken *Salgsudgifter* ikke være repræsentativ. For de fleste surkirsebær- og solbæravlere afregnes netto ab plantage, mens der for andre påløber ovenstående udgifter i forbindelse med salget.

Kemikalier. Omfatter udgifter til alle former for sprøjtemidler.

Gødning. Omfatter udgifter til alle gødningsmidler.

Maskiner m.v. Omfatter udgifter til traktor og andre maskiner. Forbruget af maskintimer er registreret af deltagerne og omfatter bl.a. følgende:

Jordbehandling: Alle maskintimer, der vedrører jordbehandling i bred forstand, dvs. gødskning, ukrudtsprøjtning, kalkning m.v.

Tågesprøjtning: Sprøjtning mod skadedyr og sygdomme. Desuden evt. sprøjtning med næringsstoffer.

Plantning: Alle maskintimer i forbindelse med etablering af nye arealer.

Alle maskintimer er i analysen takseret til 290 kr/time inkl. fører.

Kategorien dækker endvidere over udgifter til maskinstation i forbindelse med f.eks. beskæring af læhegn m.v. I sidstnævnte tilfælde er anvendt de aktuelle satser.

Maskinplukning. Omfatter udgifter til maskinhøst af surkirsebær og solbær. For avlere, som har maskinstation til høstning, omfatter rubrikken maskinstationsudgiften. For avlere med egen høster omfatter rubrikken maskintimer i forbindelse med høsten, takseret på tilsvarende måde som ovenfor.

Plukning. Omfatter manuelt arbejde i forbindelse med høst og for jordbær desuden akkordløn til bærplukkere, sædvanligvis afregnet pr kg. Hvor der er anvendt timeløn, er tariffen 135 kr pr time.

Diverse løn. Omfatter udgifter til andet manuelt arbejde end plukning, f.eks. følgende:

Plukning: Tilsyn ved plukning, transport af bær til lager (gårdsplads/kølerum), transport af plukkemateriel samt medhjælp på høstmaskine m.v.

Håndlugning m.v.: Alt manuelt jordarbejde, dvs. hakning og lugning.

Vanding: Alt manuelt arbejde vedr. vanding.

Halm/plastudlægning: Alt manuelt arbejde vedr. udlægning af halm, plast og fiberduk i jordbær.

Beskæring: Manuel beskæring af surkirsebær og solbær.

Vedligeholdelse: Manuelle timer til vedligeholdelse af bygninger, maskiner, hegn, veje, dræn m.v.

Tilsyn: Tilsyn med plukkere, kontorarbejde, faglige møder, kurser, inspektion m.v.

Plantning m.v.: Manuelt arbejde i forbindelse med forberedelse til plantning, plantning samt evt. tiltrækning af egne planter o.a. planteskolearbejde. Evt. dampning af jorden. Rydning samt jordbehandling derefter.

Timeregistreringer hos deltagerne omfatter både fremmed og egen arbejdsindsats, som generelt er takseret til 135 kr pr time inkl. diverse tillæg.

Planter o.a. matr. Omfatter udgifter til planter o.a. materialer, der anvendes i forbindelse med plantageetablering.

Dækningsbidrag (DB) samlet areal. Denne betegnelse angiver det beløb, der er tilbage til dækning af ejendommens faste udgifter, når de variable udgifter til produktion og salg af bærrerne er fratrukket. De faste udgifter kan omfatte bl.a. ejendomsskatter, vedligeholdelse og reparation samt forrentning og afskrivning af bygninger og maskiner.

Dækningsbidrag (DB) bærende areal adskiller sig fra dækningsbidrag samlet areal ved, at nyplantede arealer er trukket ud af beregningen. Herved bliver de økonomiske resultater mere sammenlignelige avlerne imellem. Omregning fra DB samlet areal til DB bærende areal er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

a. Salgsindtægt, salgs- og høstomkostninger samt tilsyn ved plukning lægges på de bærende arealer (den yngste alderskategori fratrækkes).

Resultater og diskussion

Arealfordeling

Det samlede nettoareal med *surkirsebær* i analysen er på 116,1 ha, svarende til en gennemsnitlig plantagestørrelse på 11,6 ha (varierende mellem 3,12 og 17,51 ha). Ifølge Danmarks Statistik 1999 var det danske areal med *surkirsebær* 2.626 ha. Nettoarealet med *surkirsebær* i denne analyse svarer således til 4,4% af det danske areal, og man kan sige, at analysen overvejende omfatter lidt større kirsebærbedrifter.

Det samlede nettoareal med *solbær* i analysen er på 161,1 ha, svarende til en gennemsnitlig plantagestørrelse på 13,4 ha (varierende mellem 4,91 og 28,03 ha). Ifølge Danmarks Statistik udgjorde det danske areal med *solbær* i 1999 1.411 ha, hvorfor det i denne undersøgelse deltagende areal udgør knap 11,5% af Danmarks samlede *solbær*areal. Af det deltagende areal er 20,7 ha eller 12,8% økologisk dyrket.

Det samlede nettoareal med *jordbær* er på 38,0 ha. Arealet svarer til en gennemsnitlig plantagestørrelse på 3,8 ha (varierende mellem 0,79 og 7,10 ha). Ifølge Danmarks Statistik 1999 var det samlede danske areal med *jordbær* 991 ha. Undersøgelsen dækker dermed 3,8% af arealet i Danmark.

Med de nævnte procentvise andele anses det deltagende areal for repræsentativt.

b. Omkostninger til maskiner og maskinstation samt andre lønomkostninger, gødning, kemikalier og diverse løn regnes ens for bærende og nyplantede arealer.

Sammenhængen mellem de to dækningsbidrag er den, at DB bærende areal vil være forholdsvis større end DB samlet areal, jo større del af arealet, der er i den yngste alderskategori.

Deltagerne i analysen er anonyme og har hver især et løbenummer, som er anført øverst i tabellerne i Appendiks.

Sortsfordeling

Fordelingen af sorter af de enkelte bærkulturer fremgår af figur 1.

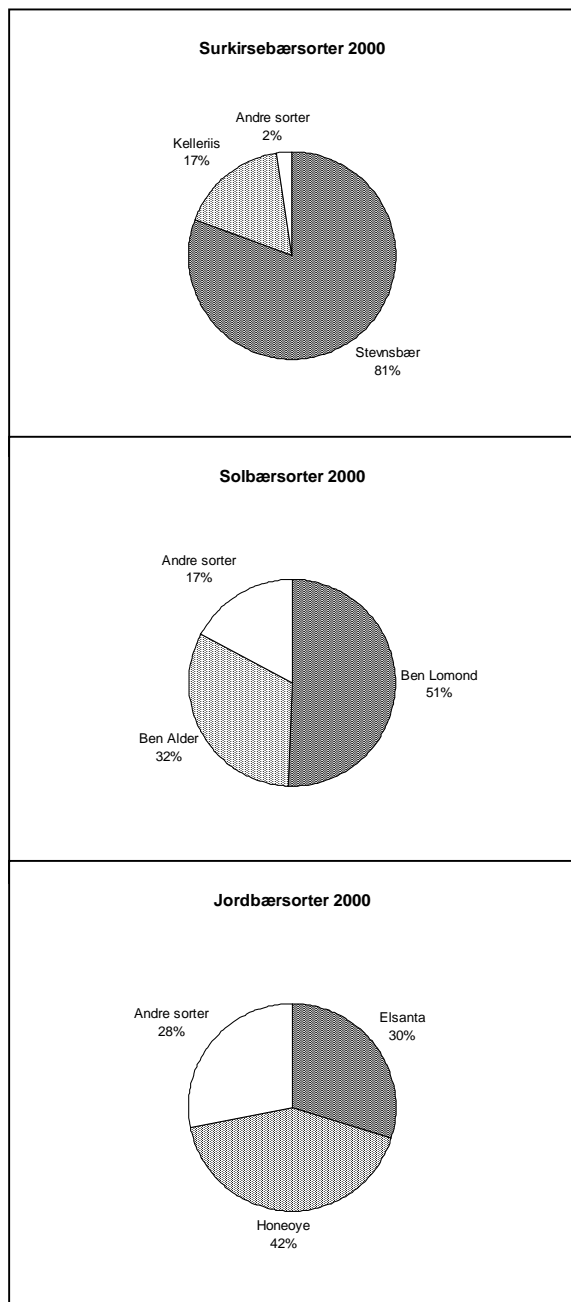
Det ses, at den helt overvejende del af det deltagende *surkirsebær*areal er beplantet med 'Stevnsbær', mens 'Kelleriis' er den eneste alternative sort af betydning. Andelen af 'Stevnsbær' er i forhold til tidligere analyser nogenlunde uændret.

Sortsfordelingen i *solbær* viser, at 'Ben Lomond' er den dominerende sort. I forhold til tidligere analyser er 'Ben Alder'-arealet stigende og 'Ben Lomond'-arealet tilsvarende faldende, mens øvrige sorter kun har mindre betydning.

Sortsfordelingen i *jordbær* viser, at den vigtigste sort er 'Honeoye', fulgt af 'Elsanta'. Da *jordbær* har en betydelig kortere kulturtid end de øvrige bærkulturer, sker der hurtigere ændringer i sortimentet. Således er arealet med 'Honeoye' i de seneste år steget betydeligt på bekostning af de øvrige sorters arealer. For kun 3 år siden var 'Elsanta' den vigtigste sort.

Aldersfordeling

Bærplantagernes aldersmæssige sammensætning i plantagerne fremgår af figur 2. Der regnes normalt med en levetid for *surkirsebær*plantager på maks. 20 år. Det vil derfor

Figur 1. Procentvis sortsfordeling i plantager af surkirsebær, solbær og jordbær 2000.
Percentages of sour cherry, black currant and strawberry cultivars in Danish farms 2000.

være nødvendigt med en fornyelse af arealet på min. 5% pr år, dvs. at arealet i hver alders kategori bør ligge på 25% af det samlede areal. Det fremgår af figuren, at fornyelsen af kirsebærarealet er under det teoretisk forventede, idet kun 14% af arealet er under 5 år gammelt. Nyplantningerne toppede i 1994-95 og har været jævnt faldende siden.

Til gengæld er andelen mellem 5 og 9 år stigende og i de sidste 3 år faktisk på det højeste niveau i de sidste 10 år.

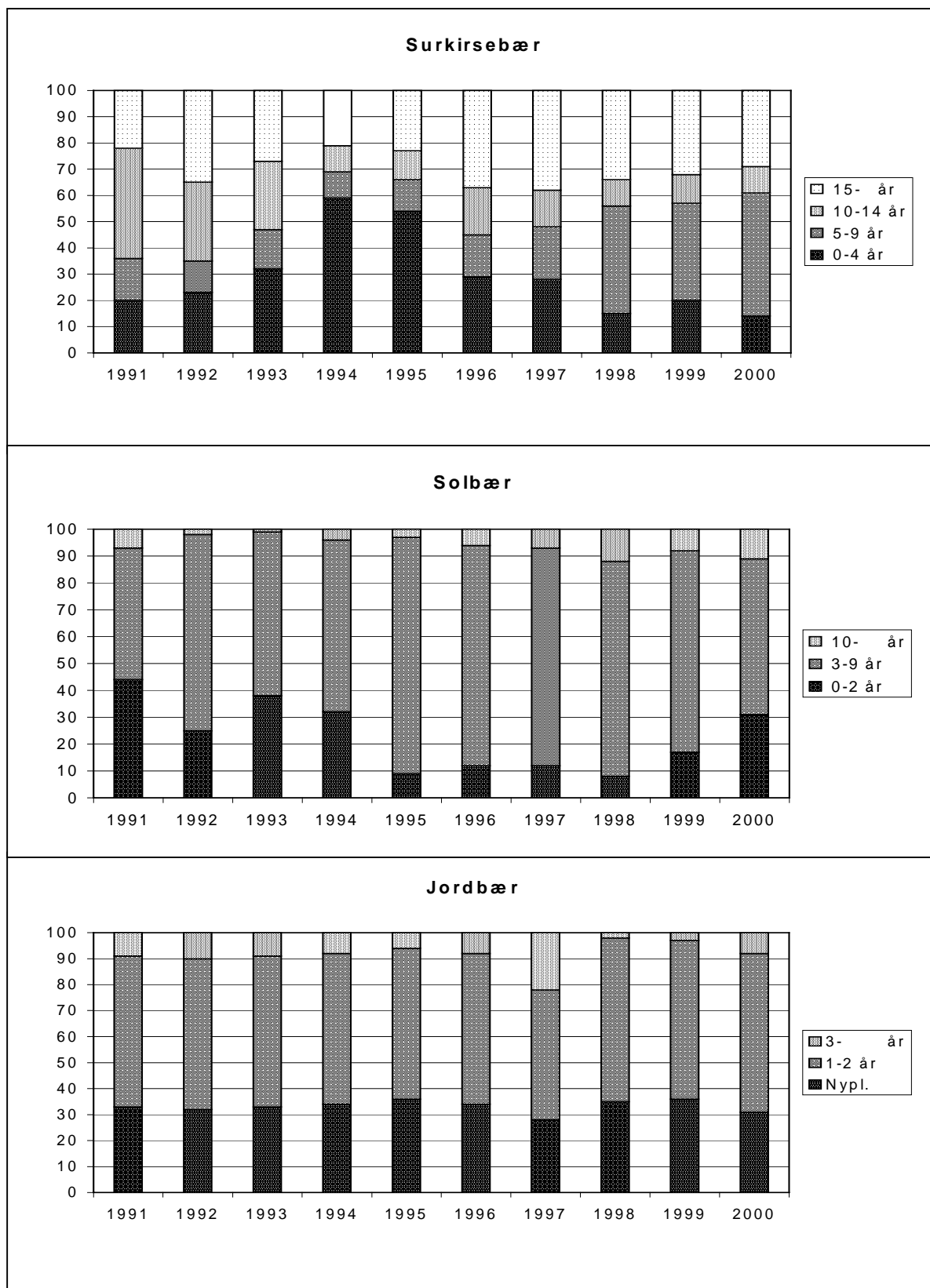
Den normale levetid for en *solbær*plantage anses for at være maks. 10 år. Her vil det således være nødvendigt med en fornyelse af arealet på min. 10% pr år, dvs. at arealet mellem 0-2 år bør ligge på min. 20% af det samlede areal, idet år 1 regnes for det første vækstår. Det fremgår, at af det deltagende areal er 31% under 3 år gammelt, med andre ord er fornyelsen meget tilfredsstillende og med en fremgang i forhold til 1998-99. Dette skal nok forstås på den baggrund, at solbærpriserne gennem de seneste år har været meget høje med deraf følgende optimisme omkring erhvervets fremtidsmuligheder. Figuren viser derfor også, at der er sket en forskydning af alderssammensætningen i de senere år således, at en større del af arealet ligger i den optimale kategori 3-9 år.

For *jordbær*beplantninger regnes i dag med en levetid på max. 3 år incl. 1 tilvækstår, dvs. at arealet med nyplantning bør ligge på min. 33% af det samlede areal. Det ses af figuren, at fornyelsen af jordbærarealet næsten ligger på dette forventede niveau, idet 31% af arealet er nyplantning. Endvidere fremgår det, at en lille del af arealet er 3 år eller ældre (8%), dvs. omdriftstiden for de jordbærarealer, som indgår i undersøgelsen, er faktisk 3 år, heraf 1 tilvækstår og 2 høstår.

Udbytter

Gennemsnitsudbytter for de bærende arealer af henholdsvis surkirsebær, solbær og jordbær ses i figur 3. I figuren ses gennemsnittet for alle sorter samt gennemsnittet for de to vigtigste sorter af hver bærekultur.

Gennemsnitsudbyttet for alle *surkirsebær*avlere var i 2000 10,8 tons pr ha bærende areal. Det er et udbytte noget over gennemsnittet, sammenlignet med de seneste foregående år. Gennemsnittet for 10-års perioden 1991-2000 er således 7,3 tons pr ha.

Figur 2. Aldersfordeling i danske surkirsebær-, solbær- og jordbærplantager 1991-2000.
Age distribution of plants in Danish sour cherry, black currant and strawberry farms 1991-2000.

Adskillige af årene i 1990'erne har været præget af milde vintre, men med kølige perioder i løbet af foråret senere hen, hvilket gang på gang har været ødelæggende for blomsteranlæggene i surkirsebær, eller blot forhindret en tilfredsstillende bestøvning. Denne situation blev undgået i 2000, og udbytterne udeblev da heller ikke.

Det fremgår af figur 3, at der er ret stor forskel udbyttmæssigt mellem de to vigtigste sorter, idet 'Kelleriis' normalt har haft et større udbytte end 'Stevnsbær'.

Gennemsnitsudbyttet for alle *solbær*avlere var i 2000 6,4 tons pr ha bærende areal. Dette er det højeste gennemsnit i 10-årsperioden 1991-2000. Der er nogen variation i sorterens gennemsnitsudbytter. Det ses af figur 3, at 'Ben Alder' har ligget bedst nogle af årene, mens 'Ben Lomond' har ligget bedst andre år.

Gennemsnitsudbyttet for alle *jordbær*avlere var i 2000 11,6 tons pr. ha for det bærende areal. Som for *solbær* er dette det bedste resultat i 10-årsperioden 1991-2000. Til forskel fra 1999, der var præget af en kølig og ustadig forsæson med store sygdomsproblemer og et brat skift til meget varmt og tørt vejr i sidste del af sæsonen, kom foråret meget tidligt og varmt i 2000, hvorimod resten af sæsonen var kølig og ustadig. En stor del af høstudbyttet kunne derfor høstes uden problemer med overmodne bær.

Sortsmæssigt fremgår det af figuren, at 'Honeoye' i 2000 havde et noget højere udbytte end 'Elsanta', ligesom det har været tilfældet i 4 ud af de 6 seneste år.

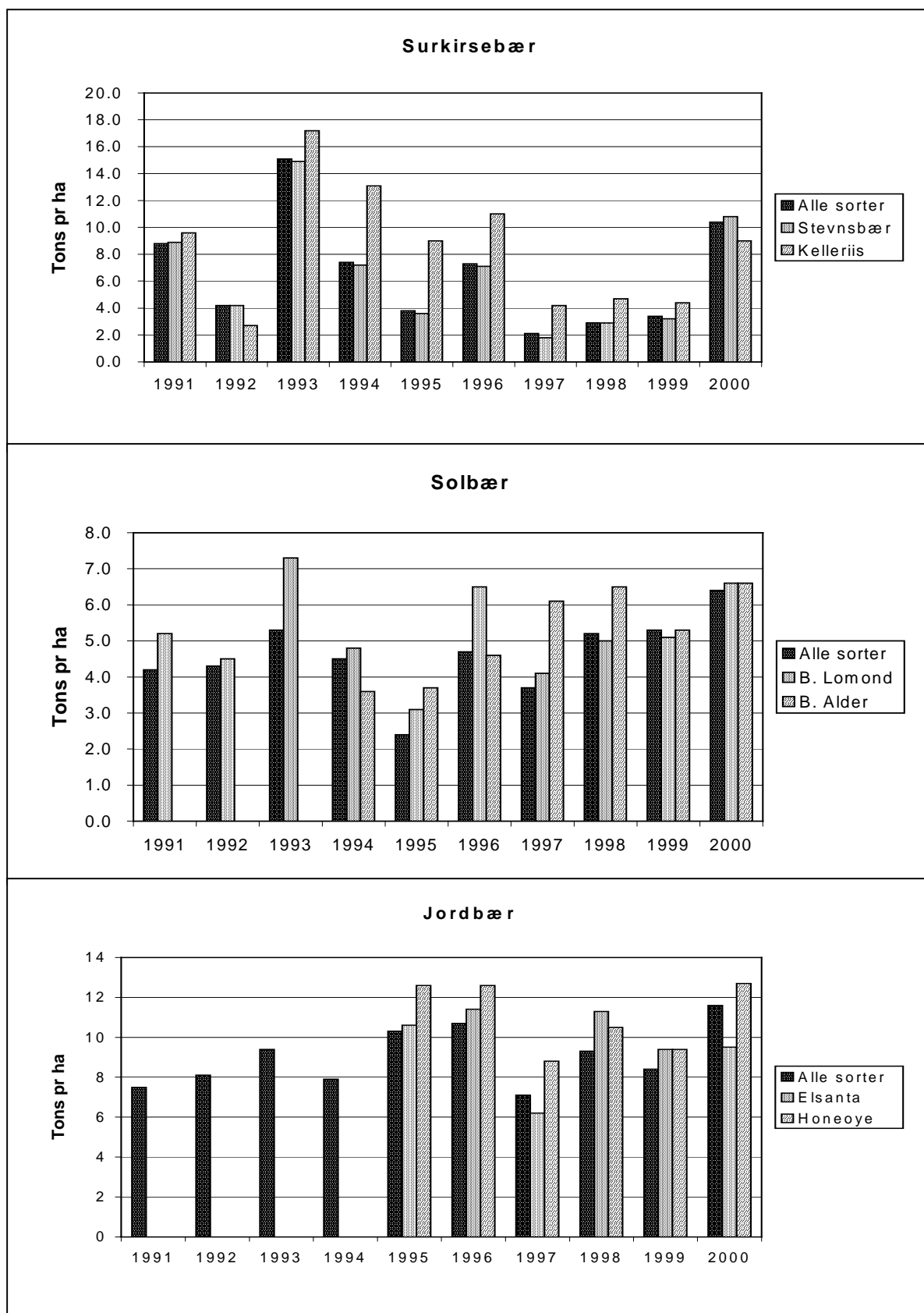
Gennemsnitsudbytterne for bærplantagerne dækker hvert år over store variationer fra avler til avler, og ofte er det de samme avlere, der ligger i henholdsvis top og bund år efter år. Dette kan være betinget af såvel plantagens geografiske beliggenhed,

sammensætning af sortiment, aldersfordeling som den enkelte avlers dygtighed.

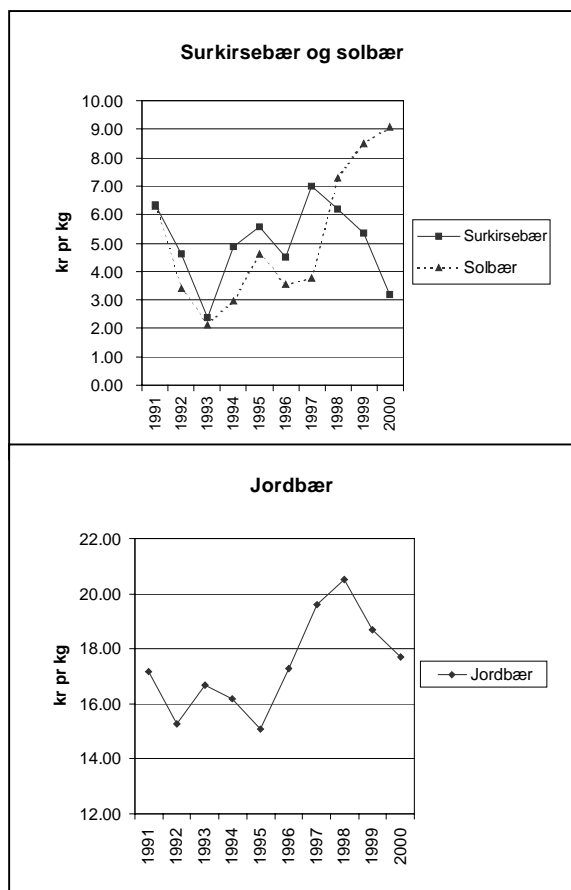
Priser og afsætning

Prisforholdene for *surkirsebær* og *solbær*, der begge maskinhøstes og primært anvendes til industriel forarbejdning, er generelt meget uigennemskuelige, idet afregningssystemet varierer for de forskellige aftagere af høstproduktet. Det mest almindelige system er afregning af en form for nettopris til avler, hvorfra en del af - eller alle - salgsomkostninger er trukket og ikke fremgår af diverse afregningsbilag. Ser man på nederste sektion af tabel 1-3 (se Appendiks), fremgår det derfor, at nogle avlere er afregnet en ren nettopris, leveret hos aftager. For disse figurerer derfor overhovedet ikke salgsomkostninger. For andre er der tale om fradrag af visse salgsomkostninger, f.eks. fragt til aftager og/eller kasseleje. Trækkes disse salgsomkostninger fra afregningsprisen, fremkommer en ren nettopris, som bør kunne sammenlignes alle avlerne imellem. Her må det dog bemærkes, at der principielt er to emballagetyper, som høstproduktet kan afsættes i, dels småkasser og dels storkasser. Alt efter emballagetype anvendes produktet til henholdsvis udstening/løsfrysning og saftfremstilling, og forskellen i afregningspris har i 2000 været 40-60 øre pr kg, en forskel, som bl.a. skal dække merforbruget af arbejdskraft under høsten. For *surkirsebær* må det yderligere nævnes, at der er en prisforskel mellem sorterne, idet 'Stevnsbær' generelt afregnes højere end 'Kelleriis' o.a. sorter, grundet bedre kvalitetsmæssige egenskaber (se tabel 4 i Appendiks). En sådan sortsforskel eksisterer normalt ikke i *solbær*.

Prisudviklingen for 1991-2000 ses i figur 4. Det ses, at udviklingen for *solbær* har været meget positiv i de seneste år, mens der tilbage i midten af 1990'erne var lave priser en årrække. For *surkirsebær* fluktuerer priserne mere uregelmæssigt. For begge bærekulturer er Danmark nettoeksportør, og

Figur 3. Høstudbytter i danske plantager af surkirsebær, solbær og jordbær 1991-99.
Average yields of Danish sour cherry, black currant and strawberry farms 1991-99.

Figur 4. Prisudvikling for surkirsebær, solbær og jordbær 1991-2000.

Product prices of sour cherries, black currants and strawberries 1991-2000.

priserne er primært bestemt ud fra det europæiske udbud det enkelte år. Da Europas største solbærproducent (Polen) i midten af 1990'erne havde høje udbytter, blev priserne derfor lave. For surkirsebær er situationen en smule anderledes, idet den danske hovedsort, 'Stevnsbær', har unikke kvalitetsegenskaber, der betinger en øget europæisk efterspørgsel og dermed en højere pris. Kun et enkelt år (1993) var produktionen af 'Stevnsbær' så stor, at balancen mellem afsætning og pris brød sammen. Efter en årrække med meget lave udbytter blev de i 2000 igen noget højere, og situationen ligner i nogen grad forholdene i 1993. Gennemsnitspriserne for samtlige solbæravlere (fællesskema i appendiks C) giver ikke umiddelbart et korrekt billede, idet de dækker over forskelli-

ge kontraktmæssige priser samt frie markedspriser. Endvidere er én af deltagerne økologisk avler med deraf følgende højere afregningspriser (nr 9).

Jordbær er - modsat surkirsebær og solbær - en kultur, der plukkes manuelt og afsættes til friskvaremarkedet, og normalt vil bruttopris og salgskostninger derfor fremgå af afregningsbilag. Bruttosalgsprisen ses af figur 4 at ligge meget stabilt på 15-20 kr pr kg. Modsat surkirsebær og solbær afsættes jordbær udelukkende til hjemmemarkedet. Da efterspørgslen er stabil og præferencen for danske bær endog stigende, har priserne også været stabile.

Jordbær afsættes som henholdsvis grossist/butiksalg, hjemmesalg og selvpluk. De fleste avlere spreder deres afsætning på flere kategorier. Prismæssigt lå gennemsnittet for de tre kategorier i 2000 som følger:

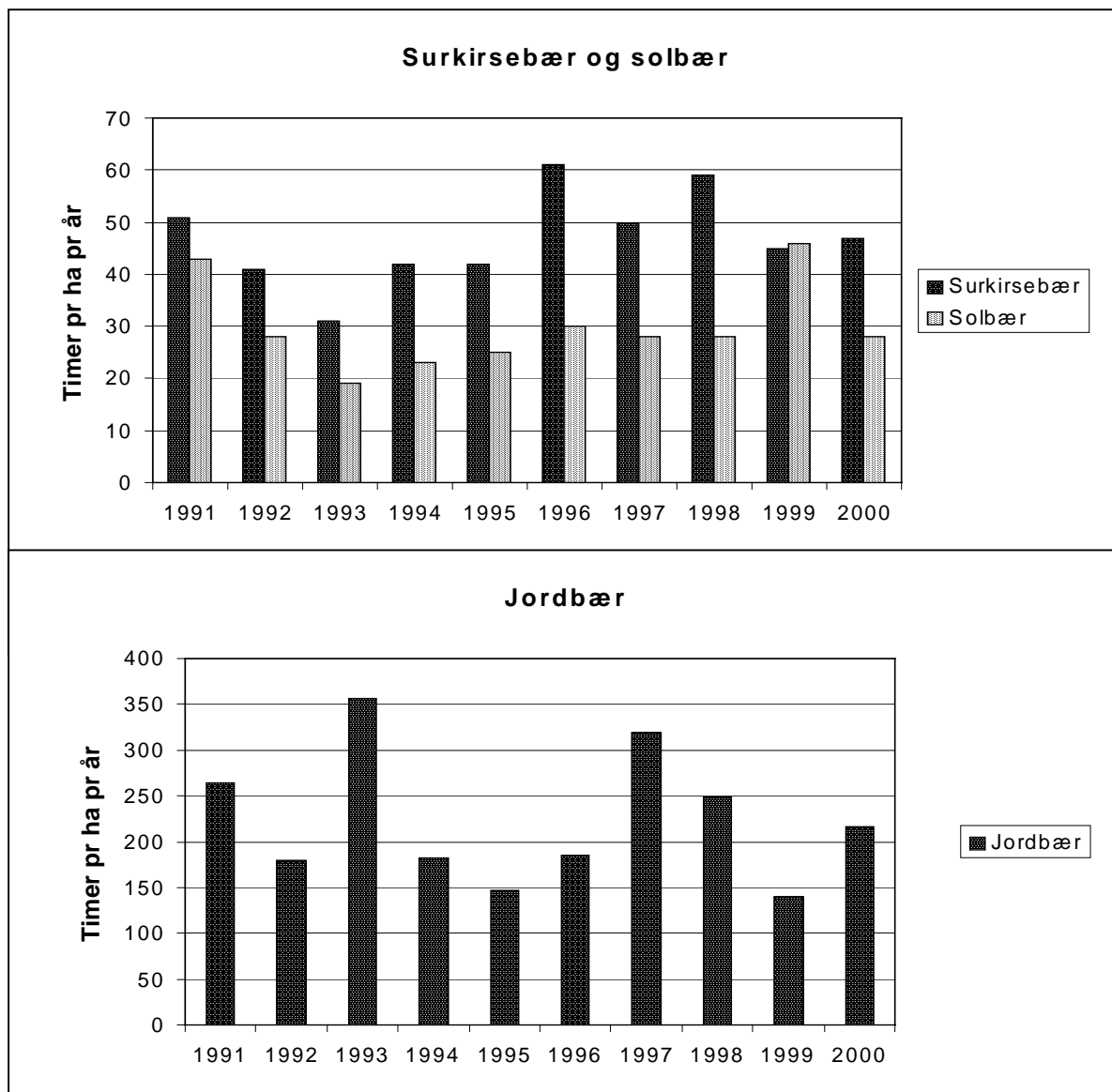
Butikssalg:	18,27 kr/kg
Hjemmesalg:	26,52 kr/kg
Selvpluk:	12,70 kr/kg.

Som det ses, ligger priserne på butikssalg og hjemmesalg højest, idet bærrerne her er plukket i forvejen, mens ved selvpluk skal aftagerne selv plukke bærrerne.

Det ses af tabel 7 i Appendiks, at variationen af priser mellem avlere er forholdsvis stor. Det skyldes så vel afsætningsstruktur og geografisk beliggenhed som sortiment. Prisforskelle mellem sorter fremgår af tabel 4 i Appendiks.

Arbejdsforbrug og produktivitet

I bærkulturer er arbejdsforbruget normalt den største variable enkeltomkostning. Hvis en driftsanalyse skal tegne et realistisk billede af økonomien ved produktionen, bør en registrering af arbejdsforbruget derfor medtages, uanset det aflønnes (fremmed medhjælp) eller ej (egen arbejdsindsats). Figur 5 viser arbejdsforbruget pr ha i gennemsnit for hver bærkultur i perioden 1991-2000.

Figur 5. Arbejdsforbrug i danske plantager af surkirsebær, solbær og jordbær 1991-2000.
Labour input in Danish sour cherry, black currant and strawberry farms 1991-2000.

Figuren viser, at det gennemsnitlige timeforbrug for alle *surkirsebær*avlere i 1991-2000 var ca. 50 timer pr ha. Der er en vis variation mellem årene, som primært skyldes forskelle i høstudbytter. Tilsvarende ligger gennemsnittet for *solbær*avlerne omkring 30 timer pr ha. Begge disse kulturer drives i Danmark rationelt og høstes maskinelt, hvorfor timeforbruget er begrænset. I forhold hertil er arbejdsforbruget i *jordbær* anderledes højt. Som det fremgår af figur 5 ligger det omkring 200 timer pr ha. Heri er endda ikke medtaget selve

plukningen, der normalt sker på akkord og derfor ikke registreres som timeforbrug. Jordbær er således i langt højere grad en kultur, der forudsætter en stor manuel arbejdsindsats.

I tabel 3 i Appendiks ses tal for arbejdsforbruget i de enkelte arbejdsprocesser, hvoraf de fleste primært er manuelt betingede (håndhakning, tilsyn ved plukning, plantning m.v.). Nederst i tabellerne er endvidere beregnet *produktiviteten*, dvs. høstudbyttet i forhold til den forbrugte

arbejdsindsats. I surkirsebær og solbær, hvor arbejdsforbruget er begrænset, ligger produktiviteten relativt højere end i jordbær, hvor arbejdsforbruget er meget højt. Udsvingene i produktivitet fra år til år hænger nøje sammen med udsvingene i høstudbytter.

Øvrige variable omkostninger

De enkelte omkostningsarters størrelse fremgår af tabellerne 5-13 i Appendiks bag i rapporten. De er her anført dels i kr pr ha, dels i øre pr kg. Som tidligere nævnt, er *salgsomkostninger* for surkirsebær og solbær ikke repræsentative, mens de for jordbær er mere realistiske og i 2000 ligger på i gennemsnit 2,52 kr pr kg.

Omkostningerne til *kemikalier* og *gødning* er betydelige i bærekulturer, idet de samlet ligger omkring 3-4.000 kr pr ha. I takt med politiske handlingsplaner har disse omkostninger dog været lidt faldende i de senere år.

Omkostningerne til *maskiner* ligger generelt lidt højere i jordbær end i de øvrige bærekulturer, hvilket hænger sammen med, at ukrudtsbekæmpelsen her i højere grad foretages mekanisk. Omkostninger til maskiner er generelt steget i de senere år, forårsaget af overgang fra kemisk til mekanisk ukrudtsbekæmpelse, og især for solbær også overgang fra manuel til maskinbeskæring.

Omkostningerne til *maskinplukning* i surkirsebær og solbær dækker over såvel avlere med egen ryster som avlere, der har maskinstation til høstningen. Men da alle maskintimer takseres som beskrevet tidligere, har denne forskel ikke stor betydning. I surkirsebær afregnes maskinstationsudgift til høst typisk pr træ, mens der i solbær normalt afregnes pr kg.

Omkostninger til *plukning* er langt den største variable omkostning ved dyrkning af jordbær. Da den væsentligste del af plukkeomkostningerne andrager akkordløn

til plukkere, er der naturligvis en stærk sammenhæng mellem udbytte og plukkeomkostning. Også sortimentet spiller en rolle for plukkeomkostningernes størrelse. Visse sorter med små bær må avlerne ofte betale en højere pris for at få plukket end nyere, storfrugtede sorter. Beregnet i kr pr kg ligger plukkeomkostningen i størrelsesordenen 5-7 kr pr kg. I de seneste år har denne været stagnerende, hvilket må tilskrives overgang til nye og mere storfrugtede sorter. I de tilfælde, hvor omkostningerne er væsentligt større, er der tale om småfrugtede sorter og/eller en stor andel plukning på timeløn (hvis avlerne selv eller fastansatte plukker en del af bærrerne).

De deltagende avleres gennemsnitlige omkostninger til *diverse løn* omfatter løn til tilsyn samt alm. pasning af kulturen og afspejler kulturenes arbejdsbehov. Således er omkostningen i jordbær klart højere end i surkirsebær og solbær. Der er imidlertid betydelige forskelle mellem avlerne inden for den enkelte kultur. Årsagerne hertil er både forskelle i sortiment og areal, arbejdsforbrug pr ha og forskelle i løntariffer.

Etableringsomkostninger

Etableringsomkostninger er i analysen fratrukket før beregning af dækningsbidraget. Som etableringsomkostninger indgår primært plantemateriale, mens arbejds løn til plantning indgår som årlig driftsomkostning i kategorien diverse løn. Næsten alle deltagere har plantager i fuld drift, hvorfor samtlige årets etableringsudgifter er fratrukket. For deltagere med nyetablerede surkirsebær- eller solbærplantager afskrives omkostninger til plantemateriale over 5 eller 10 år, mens de tilsvarende afskrives over 3 år for jordbær.

Den samlede opgørelse for alle deltagere fremgår af tabel 5-7 i Appendiks. Det ses, at den gennemsnitlige etableringsudgift er meget varierende, idet ikke alle deltagere har investeret lige meget i fornyelse. De realiserede etableringsomkostninger for *surkirsebær* og *solbær* ligger omkring det

normale sammenlignet med et teoretisk forventet niveau (henholdsvis 731 og 1.533 kr pr ha). Hvis man regner levetiden for en kirsebærplantage til 20 år og etableringsomkostningerne til plantemateriale m.v. til ca. 20.000 kr pr ha, svarer dette til i gennemsnit ca. 1.000 kr/ha/år. For solbær gælder tilsvarende, at de totale etableringsomkostninger ligger på 15.000-20.000 kr/ha, svarende til en årlig afskrivning på 1.500-2.000 kr/ha/år. Dertil kommer forrentning af det investerede beløb i beplantning m.v.

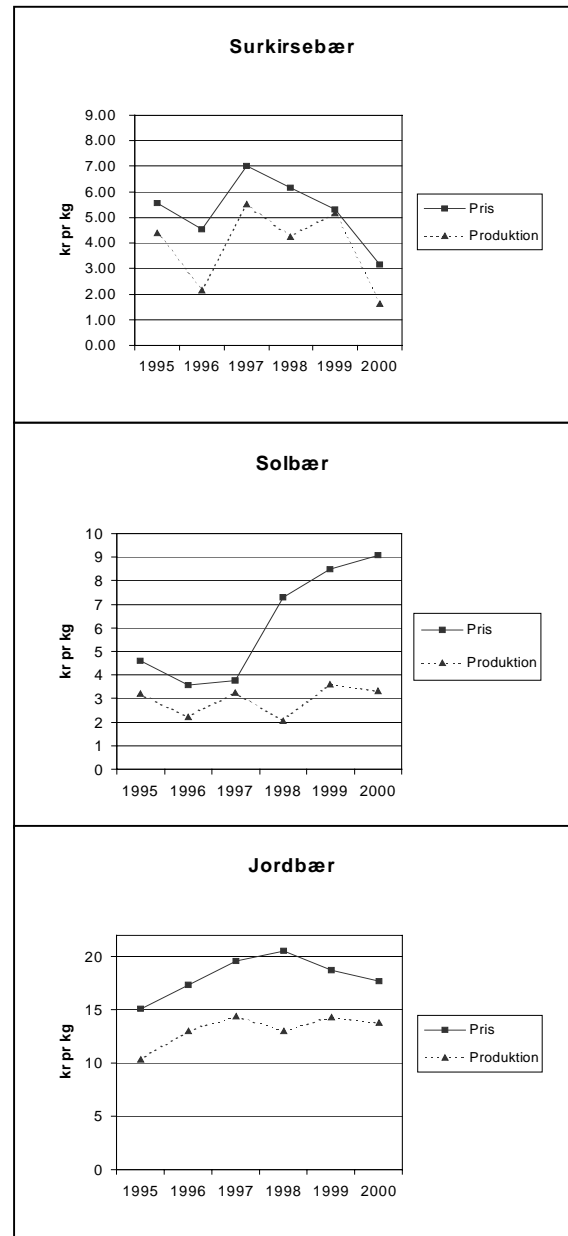
For *jordbær*, der har en relativt hurtig omdriftstid, er situationen anderledes. Her tvinges avlerne til fornyelse hvert år, hvis produktion og kvalitet skal opretholdes. Af tabel 7 i Appendiks fremgår, at udgiften i 2000 var i gennemsnit 8.225 kr pr ha. Der er dog stor forskel på etableringsomkostningernes størrelse de enkelte avlere imellem. Der er flere årsager hertil. Enkelte af avlerne producerer selv planter, hvilket billiggør etableringen. Der findes forskellige typer af plantemateriale (ventebeds-, frigo- og barrodsplanter) med forskellig pris. Endvidere anvender nogle af deltagerne fiberdug, dels til overdækning for større tidlighed eller øget frostbeskyttelse, eller plast til dækning af plantebedet før plantning.

Produktionsomkostninger til drift af bærpantager kan også beregnes i kr pr kg. I figur 6 ses en opstilling af de samlede produktionsomkostninger pr kg bær sammenlignet med den opnåede produktpris pr kg. Kurverne for hver afgrøde giver et billede af afgrødens indtjening, der er større, jo

større afstand der er mellem de to kurver. I solbær har der således gennem de seneste år været stor afstand mellem kurverne, mens afstanden er meget lille i surkirsebær. Det må dog understreges, at beregningen af produktionsomkostninger pr kg er stærkt afhængig af udbyttet det enkelte år.

Dækningsbidrag

De gennemsnitlige dækningsbidrag for de

Figur 6. Produktionsomkostninger pr kg sammenlignet med afregningspris for surkirsebær, solbær og jordbær 1995-2000.

Production costs per kg compared to product prices for sour cherries, black currants and strawberries 1995-2000.

bærende arealer fremgår af figur 7, mens de eksakte resultater for 2000 fremgår af tabel 5-7 i Appendiks.

Dækningsbidraget i *surkirsebær* blev i gennemsnit 18.534 kr pr ha for de bærende arealer, hvilket er et tilfredsstillende resultat. Det har generelt ligget på et beskedent

niveau gennem en årrække, sammenlignet med tidligere, og årsagen hertil er unormalt lave udbytter især i 'Stevnsbær', formentlig på grund af frost- eller kuldeskader før og under blomstringen. I 2000 blev resultatet derimod noget bedre end de foregående år. Når det gælder de enkelte sorters indtjening, har 'Stevnsbær' i 5 af de seneste 10 år givet det bedste dækningsbidrag, bl.a. i 2000. 'Kelleris' er tilsyneladende ikke så følsom for frost- eller kuldepåvirkninger i foråret, og den har givet det bedste dækningsbidrag i de år, hvor disse påvirkninger har været gældende.

Når det gælder *solbær*, har der været en stærkt forbedret rentabilitet i de sidste tre år. Dækningsbidraget blev i gennemsnit 42.311 kr pr ha bærende areal i 2000 og dermed det klart bedste resultat i de seneste 10 år. Den helt overvejende årsag til forbedringen er de forbedrede priser i forhold til tidligere, idet udsvingene i udbytter her ikke har været af samme størrelsesorden som i surkirsebær. Når det gælder de to vigtigste sorter har 'Ben Alder' i de seneste år har været bedste sort (se tabel 10-11).

De økologiske avlere, der i årene med lavpriser havde bedre resultater end de konventionelle avlere, har i de sidste par år ikke kunnet opnå tilstrækkelig priskompensation for de lave udbytter og større omkostninger, hvorfor dækningsbidraget er blevet forholdsvis ringe.

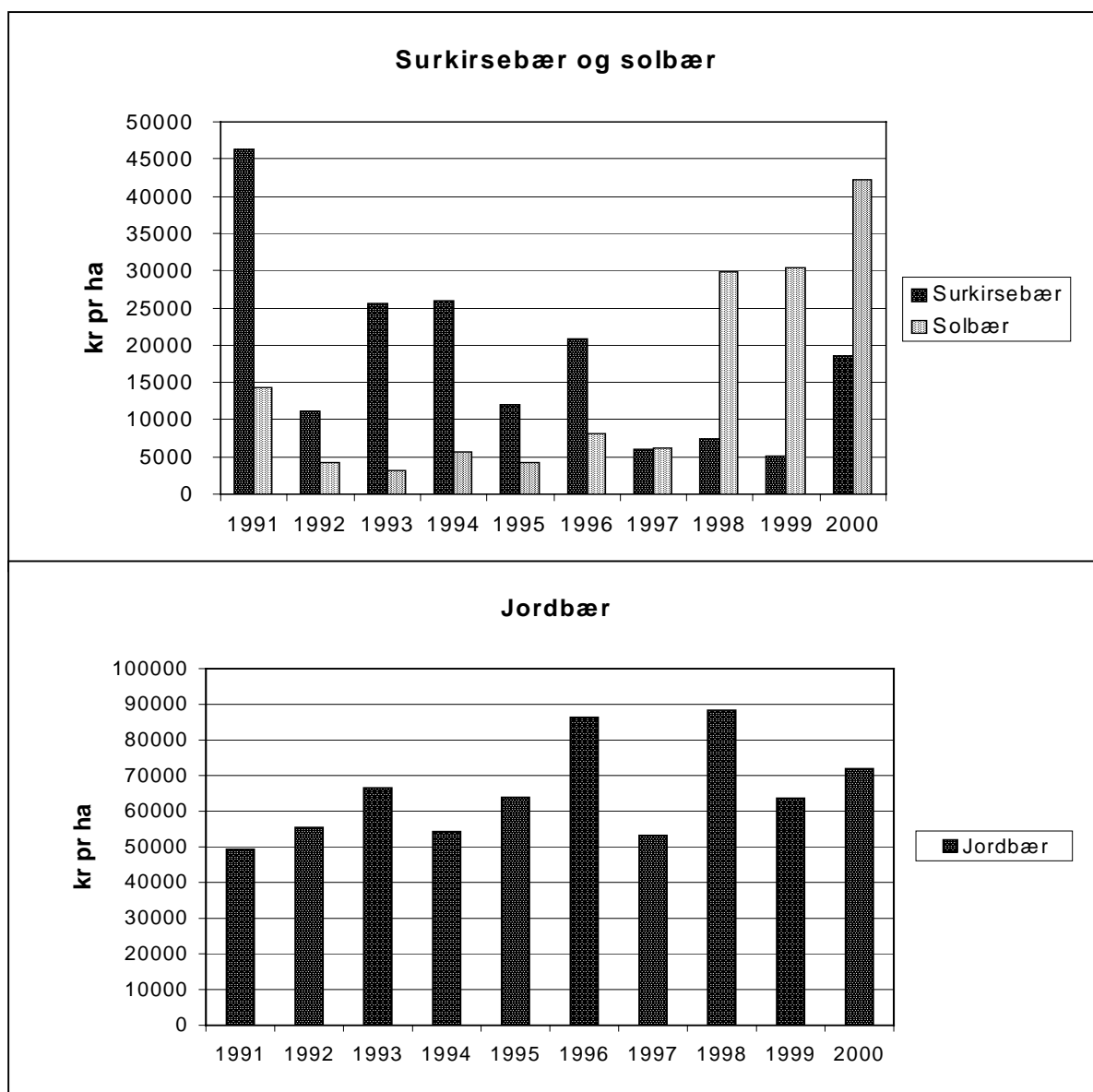
Konklusion

Driftsanalysen for den erhvervsmæssige produktion af surkirsebær, solbær og jordbær i Danmark 2000 viser, at indtjeningen i *surkirsebær* lå på et normalt og rentabelt niveau. Den primære årsag til den tilfredsstillende indtjening var relativt høje høst-udbytter. Indtjeningen i *solbær* var den højeste i 10 år, idet såvel produktpris som høstudbytter var på et højt niveau. Endelig kan det konstateres, at indtjening-

Når det gælder *jordbær*, ses det af figur 7, at dækningsbidraget her oftest ligger højere end i surkirsebær og solbær. I 2000 blev gennemsnittet på 71.926 kr pr ha bærende areal. Samtidig fremgår det, at indtjeningen har været betydelig mere stabil gennem årene. Der er flere årsager til disse forskelle. Dels er jordbær en kultur, der afsættes hovedsagelig til hjemmemarkedet med en stærk forbrugerpræference, og dels afsættes den til friskvaremarkedet. Det er i højere grad en mærkevare, end tilfældet er med surkirsebær og solbær. Samtidig er kulturen mere dyrkningssikker med relativt stabile høstudbytter år for år. Når det drejer sig om sortiment gælder det, at den nye sort 'Honeoye' i de senere år har haft et bedre dækningsbidrag end 'Elsanta'. Dette skyldes ikke mindst, at 'Honeoye' giver et højere salgbart udbytte. Samtidig er det en tidlig sort med høje priser på bærene.

Gennemsnitsresultaterne dækker over store variationer fra avler til avler, og med enkelte undtagelser er det de samme avlere, som har de bedste henholdsvis dårligste resultater hvert år. Årsagerne til variationen er flere. Den enkelte avlers sortiment er én vigtig årsag, afsætningsformen en anden og bedriftens struktur en tredje årsag. Også lokalklimaet spiller en rolle. Sidst - men ikke mindst - har udbytteneiveauet stor betydning. Udbytteneiveau og sortiment hænger igen sammen, idet sorterne ikke giver lige højt udbytte.

en i jordbær lå omkring det normale, hvilket er omkring 2-3 gange højere end hos surkirsebær og solbær. Indtjeningen i jordbær har i de senere år ligget langt mere stabilt end i de øvrige bærekulturer, hvilket ikke mindst skyldes forskelle i afsætningsmønster. Jordbær afsættes som friskvare på hjemmemarkedet, hvor der er en forbrugerpræference, mens surkirsebær og solbær afsættes til industriel forarbejd-

Figur 7. Dækningsbidrag for høstarealer af surkirsebær, solbær og jordbær 1991-2000.
Contribution margin for cropping areas of sour cherries, black currants and strawberries 1991-2000.

ning på det åbne europæiske marked. Trods den store arbejdsindsats, der er nødvendig ved jordbærproduktion, kan det altså konstateres, at indtjeningen er relativt høj, mens de mindre arbejdskrævende og ma-

skinhøstede produktioner af surkirsebær og solbær som bulkvare er underlagt generelle europæiske markedsmekanismer og deraf følgende betydelige udsving i indtjening.

Anerkendelser

Udarbejdelsen af denne driftsanalyse er foretaget med støtte fra brancheorganisatio-

nen Frugt og Grønt Rådgivningen, Rådgivningsudvalget for Frugt og Bær. Der skal

her bringes en tak for økonomisk bistand. Desuden skal bringes en tak til de mange bæravlere, der deltager i analysen. Uden deres daglige registreringer i egen bedrift hav-

de analysen ikke kunnet udarbejdes. Endelig skal bringes en tak til konsulenterne Annetarie Bisgaard og Stig F. Nielsen, der har læst korrektur på rapporten.

Litteratur

Daugaard, H. 1996. Orchard management and crop analysis - a new programme for growers and advisers. *Acta Horticulturae*, 416, 225-227.

Daugaard, H. 2000a. Driftsanalyse for den danske erhvervsproduktion af surkirsebær, solbær og jordbær 1999. DJF-Rapport Nr. 13 (Havebrug), 28 pp.

Daugaard, H. 2000b. Driftsanalyse for den danske erhvervsproduktion af æbler og pærer 1999. DJF-Rapport Nr. 15 (Havebrug), 40 pp.

Daugaard, H. 2000c. The effect of plant density and cultivar on the labour requirements in apples. *Acta Agriculturae Scandinavica, Sect. B* 49, 189-191.

APPENDIKS - TABELLER

Tabel 1. Arbejdstidsforbrug i danske surkirsebærplantager 2000.
Labour hours recorded in Danish sour cherry farms 2000.

Avler nr	Alle	Nr 2	Nr 4	Nr 6	Nr 7	Nr 8	Nr 10	Nr 14	Nr 15	Nr 16	Nr 27
Areal (ha) Area	116.09	11.88	16.33	8.45	3.12	14.60	17.51	15.90	11.60	11.70	5.00
Udbytte (kg) Yield	1037141	80979	150147	116435	22696	118300	143213	162100	110789	99482	33000
Timer Total hours	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt
Plukning mandtimer	2568	204	153	283	201	219	343	0	635	450	80
Håndlugning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beskæring	418	30	75	45	27	51	57	0	22	76	35
Vedl.hold	177	12	103	8	15	0	0	0	0	39	0
Tilsyn, adm.	38	2	0	12	0	0	0	0	8	16	0
Plantning	340	180	127	0	0	0	0	0	0	33	0
Tågesprøjtning	622	34	87	171	0	88	0	0	127	75	40
Maskinplukning	397	28	92	28	17	137	0	0	38	42	15
Andet maskinarbejde	758	16	104	9	21	58	125	350	24	50	0
TOTAL	5316	506	741	556	281	552	525	350	854	781	170
Timer Hours/ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha
Plukning mandtimer	22	17	9	33	64	15	20	0	55	38	16
Håndlugning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beskæring	4	3	5	5	9	3	3	0	2	6	7
Vedl.hold	2	1	6	1	5	0	0	0	0	3	0
Tilsyn, adm.	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
Plantning	3	15	8	0	0	0	0	0	0	3	0
Tågesprøjtning	5	3	5	20	0	6	0	0	11	6	8
Maskinplukning	3	2	6	3	5	9	0	0	3	4	3
Andet maskinarbejde	7	1	6	1	7	4	7	22	2	4	0
TOTAL	46	43	52	67	450	38	30	22	74	67	34
Produktivitet, kg/time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time
Productivity, kg/hour											
Plukning Picking	404	340	981	411	113	541	418	0	145	189	275
TOTAL Total	195	160	203	209	81	214	273	463	130	127	194

Tabel 2. Arbejdstidsforbrug i danske solbærplantager 2000.
Labour hours recorded in Danish black currant farms 2000.

Avler nr	Alle	Nr 1	Nr 8	Nr 9	Nr 13	Nr 14	Nr 18	Nr 19	Nr 23	Nr 24	Nr 25	Nr 26	Nr 28
Areal (ha) Area	161.12	9.78	23.10	11.00	28.03	8.90	17.00	22.90	4.91	5.50	10.00	10.50	9.50
Udbytte (kg) Yield	715455	8108	99600	12340	94009	42578	120100	135090	21800	21160	61000	49250	50420
Timer Total hours	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt
Plukning mandtimer	780	22	171	0	104	0	50	324	16	0	53	40	0
Håndlugning	455	145	0	310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beskæring	130	58	0	45	12	0	0	0	15	0	0	0	0
Vedl.hold	74	74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilsyn, adm.	550	144	95	85	12	0	0	63	10	0	0	0	142
Plantning	200	0	0	0	144	0	0	32	24	0	0	0	0
Tågesprøjtning	771	91	224	0	57	0	52	223	24	21	80	0	0
Maskinplukning	233	0	57	0	36	0	25	107	8	0	0	0	0
Andet maskinarbejde	1270	316	157	180	100	100	35	0	24	9	72	88	190
TOTAL	4463	850	0	620	465	100	161	748	121	30	205	128	332
Timer Hours/ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha
Plukning mandtimer	5	2	7	0	4	0	3	14	3	0	5	4	0
Håndlugning	3	15	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beskæring	1	6	0	4	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Vedl.hold	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilsyn, adm.	3	15	4	8	0	0	0	3	0	0	0	0	15
Plantning	1	0	0	0	5	0	0	1	5	0	0	0	0
Tågesprøjtning	5	9	10	0	2	0	3	10	5	4	8	0	0
Maskinplukning	1	0	2	0	1	0	1	5	2	0	0	0	0
Andet maskinarbejde	8	32	7	16	4	11	2	0	5	2	7	8	20
TOTAL	28	87	30	56	17	11	9	33	23	5	21	12	35
Produktivitet, kg/time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time
Productivity, kg/hour													
Plukning Picking	918	377	582	0	904	0	2402	418	1363	0	1151	1231	0
TOTAL Total	160	10	0	20	202	426	746	181	196	715	298	385	152

Tabel 3. Arbejdstidsforbrug i danske jordbærplantager 2000.
Labour hours recorded in Danish strawberry farms 2000.

Avler nr	Alle	Nr 3	Nr 5	Nr 6	Nr 8	Nr 10	Nr 11	Nr 12	Nr 16	Nr 17	Nr 28
Areal (ha) Area	37.97	4.15	5.70	3.44	7.10	4.00	3.00	0.79	2.50	4.41	2.88
Udbytte (kg) Yield	303012	38725	55620	34065	78046	16865	12500	4555	9009	28065	25562
Timer Total hours	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt	i alt
Plukning	1639	575	0	249	0	0	0	0	140	675	0
Håndlugning	2044	405	400	70	551	0	190	16	130	282	0
Vand, halm, plast	405	107	100	85	100	0	0	13	0	0	0
Vedl.hold	73	58	0	0	0	0	0	5	10	0	0
Tilsyn, adm.	2540	18	600	48	765	0	300	10	0	298	501
Plantning mandtimer	522	32	80	163	53	0	30	0	84	80	0
Sprøjtning	263	52	100	24	26	0	0	14	12	35	0
Plantning maskintimer	115	12	40	0	13	0	10	0	0	40	0
Andet maskinarbejde	618	112	100	159	71	0	60	39	14	7	56
TOTAL	8219	1371	1420	798	1579	0	590	68	390	1417	557
Timer Hours/ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha	pr ha
Plukning	43	139	0	72	0	0	0	0	56	153	0
Håndlugning	54	98	70	20	78	0	63	20	52	64	0
Vand, halm, plast	11	26	18	25	14	0	0	16	0	0	0
Vedl.hold	2	14	0	0	0	0	0	6	4	0	0
Tilsyn, adm.	67	4	105	14	108	0	100	13	0	68	174
Plantning	14	8	14	47	7	0	10	0	34	18	0
Sprøjtning	7	13	18	7	4	0	0	18	5	8	0
Plantning mask.	3	3	7	0	2	0	3	0	0	9	0
Andet mask.arb.	16	27	18	46	10	0	20	49	6	2	20
TOTAL	216	331	249	232	222	0	197	122	156	321	193
Produktivitet, kg/time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time	pr time
Productivity, kg/hour											
Plukning Picking	185	67	0	137	0	0	0	0	64	42	0
TOTAL Total	37	28	39	43	49	0	21	67	23	20	46

Tabel 4. Produktpriser fordelt på sorter 1995-2000.
Product prices for individual cultivars 1995-2000.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Gns. 6 år
<i>Surkirsebærsorter:</i>							
Stevnsbær	5.67	4.59	7.26	6.84	5.47	3.20	5.51
Kelleriis	4.38	3.72	6.52	5.05	4.79	3.05	4.59
<i>Jordbærsorter:</i>							
Elsanta	15.36	17.96	20.56	19.94	16.40	17.48	17.95
Honeoye	16.25	18.69	21.13	22.53	20.42	17.50	19.42

Tabel 5. De enkelte deltageres økonomiske resultat for surkirsebær 2000.
The economic results of each sour cherry grower 2000.

SURKIRSEBÆR	Alle	nr 2	nr 4	nr 6	nr 7	nr 8	nr 10	nr 14	nr 15	nr 16	nr 27
<i>Sour cherry</i>											
Nettoareal (ha) Area	116.09	11.88	16.33	8.45	3.12	14.60	17.51	15.90	11.60	11.70	5.00
Aldersfordeling (%) Age											
- 0- 4 år	14	34	17	0	0	31	0	32	0	0	0
- 5- 9 år	47	0	83	100	100	36	42	62	11	6	100
- 10-14 år	10	30	0	0	0	13	0	0	53	0	0
- 15- år	29	36	0	0	0	20	58	6	36	94	0
Træantal (ant./ha) Trees/ha											
- 0- 4 år	550	584	675	0	0	451	0	539	0	0	0
- 5- 9 år	599	0	670	571	607	499	500	519	742	520	833
- 10-14 år	550	571	0	0	1	395	0	0	585	0	0
- 15- år	534	439	0	0	0	483	500	500	606	593	0
Udbytte (tons/ha) Yield/ha											
- samlede areal	8.9	6.8	9.2	13.8	7.3	8.1	8.2	10.2	9.6	8.5	6.6
- bærende areal	10.4	10.4	11.1	13.8	7.3	11.7	8.2	15.0	9.6	8.5	6.6
Udbytte (kg/træ) Yield/tree											
- samlede areal	15.7	12.9	13.7	24.1	12.0	17.3	16.4	19.4	15.7	14.4	7.9
- bærende areal	18.2	20.8	16.6	24.1	12.0	24.7	16.4	29.0	15.7	14.4	7.9
Sortering (%) Grading											
- konsum <i>Fresh market</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- småkasser <i>Small boxes</i>	2	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0
- storkasser <i>Bulk bins</i>	98	100	100	82	100	100	100	100	100	100	100
Salgspris (øre/kg) Price/kg											
- konsum	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0
- småkasser	275	0	0	275	0	0	0	0	0	0	0
- storkasser	318	312	312	320	355	350	310	328	300	304	315
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>											
Bruttosalg <i>Gross return</i>	28362	21272	28697	42951	25824	28356	25314	33441	28652	25848	20800
Salgsudg. <i>Sales costs</i>	295	1064	0	0	489	0	0	1263	0	0	0
Kemikalier <i>Chemicals</i>	2582	1532	1305	2959	2601	2988	4634	1597	2959	2961	1600
Gødning <i>Fertilisers</i>	766	985	639	947	649	420	640	478	1210	1176	800
Maskiner m.v. <i>Machines</i>	2562	1074	3420	1276	3532	3871	0	6384	1550	2280	870
Maskinplukning <i>Picking</i>	3583	5811	1545	3137	1282	1738	5681	4591	3175	1859	6960
Div. Løn <i>Labour</i>	3933	2546	3785	5560	10514	2491	4051	0	7739	7085	945
Etableringsudg. <i>Plants</i>	731	3922	1866	928	0	0	0	0	0	0	0
DB samlet areal <i>Total area</i>	14641	8259	16136	28144	6757	16847	10308	19129	12019	10487	9625
DB bærende areal <i>Cropp. Area</i>	18534	15412	23610	29072	6757	28321	10308	31910	12019	10487	9625
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>											
Bruttosalg	317	312	312	312	355	350	310	328	300	304	315
Salgsudg.	3	16	0	0	7	0	0	12	0	0	0
Kemikalier	29	22	14	21	36	37	57	16	31	35	24
Gødning	9	14	7	7	9	5	8	5	13	14	12
Maskiner m.v.	29	16	37	9	49	48	0	63	16	27	13
Maskinplukning	40	85	17	23	18	21	69	45	33	22	105
Div. løn	44	37	41	40	145	31	50	0	81	83	14
Etableringsudg.	8	58	20	7	0	0	0	0	0	0	0
DB samlet areal	164	121	176	204	93	208	126	188	126	123	146
DB bærende areal	178	148	213	211	93	242	126	213	125	123	146

Tabel 6. De enkelte deltageres økonomiske resultat for solbær 2000.
The economic results of each black currant grower 2000.

SOLBÆR	Alle	nr 1	nr 8	nr 9	nr 13	nr 14	nr 18	nr 19	nr 23	nr 24	nr 25	nr 26	nr 28
Black Currant													
Nettoareal (ha) Area	161.12	9.78	23.10	11.00	28.03	8.90	17.00	22.90	4.91	5.50	10.00	10.50	9.50
Aldersfordeling (%) Age													
- 0- 2 år	31	26	18	50	48	53	12	28	62	0	25	48	0
- 3- 9 år	56	24	69	50	52	0	88	72	38	0	45	52	89
- 10- år	13	49	13	0	0	47	0	0	0	100	30	0	11
Planteantal (ant./ha) Plants/ha													
- 0- 2 år	6189	3629	6044	14286	5000	5000	6600	4286	5960	0	5050	6000	0
- 3- 9 år	5800	3629	4167	14286	4993	0	6500	4727	5291	0	5050	6000	6600
- 10- år	4800	3506	4762	0	0	5548	0	6498	0	5000	5050	0	6000
Udbytte (tons/ha) Yield/ha													
- samlede areal	4.4	0.8	4.3	1.1	3.4	4.8	7.1	5.9	4.4	3.8	6.1	4.7	5.3
- bærende areal	6.4	1.1	5.2	2.2	6.5	10.1	8.0	8.1	11.5	3.8	8.1	9.0	5.3
Udbytte (kg/pl.) Yield/plant													
- samlede areal	0.8	0.2	0.9	0.1	0.7	0.9	1.1	1.3	0.8	0.8	1.2	0.8	0.8
- bærende areal	1.1	0.3	1.2	0.2	1.3	1.8	1.2	1.7	2.2	0.8	1.6	1.5	0.8
Sortering (%) Grading													
- Konsumsalg <i>Fresh market</i>	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
- Småkasser <i>Small boxes</i>	25	0	0	0	73	0	0	0	0	0	100	100	0
- Storkasser <i>Bulk bins</i>	80	100	100	100	25	191	100	100	100	100	0	0	100
Salgspris (øre/kg) Price/kg													
- Konsumsalg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
- Småkasser	910	0	0	0	885	0	0	0	0	0	935	915	0
- Storkasser	893	915	904	1500	850	785	930	875	958	870	0	1	857
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
Contribution margin/ha													
Bruttosalg Gross return	40286	7586	38994	16827	29399	40643	65702	51617	42534	33471	57035	42918	45484
Salgsudg. Sales costs	136	0	0	0	59	715	0	0	2467	0	0	0	187
Kemikalier Chemicals	3018	365	3801	3365	1350	1399	3466	4319	3048	2079	5307	3263	3797
Gødning Fertilisers	489	138	909	0	558	178	181	776	642	0	632	543	329
Maskiner m.v. Machines	4070	12069	4771	4745	1997	5539	1467	4173	3308	1561	4408	2430	5800
Maskinplukning Picking	4406	1342	1678	1818	1448	4111	6431	10165	6301	3847	7637	4032	5042
Div. Løn Labour	1181	5811	555	5400	809	0	0	557	1339	0	0	0	2018
Planter o.a. Plants	1475	572	4291	1473	1666	0	0	1529	7128	0	0	0	0
DB samlet areal Total area	25511	-12711	22989	26	21512	28701	54156	30099	18301	25984	39051	32649	28311
DB bærende areal Cropp. Area	42311	-9938	35039	15843	48733	68449	61912	46851	78444	25984	54983	67289	28311
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
Contribution margin/kg													
Bruttosalg	907	915	904	1500	877	850	930	875	958	870	935	915	857
Salgsudg.	3	0	0	0	2	15	0	0	56	0	0	0	4
Kemikalier	68	44	88	300	40	29	49	73	69	54	87	70	72
Gødning	11	17	21	0	17	4	3	13	14	0	10	12	6
Maskiner m.v.	92	1456	111	423	60	116	21	71	74	41	72	52	109
Maskinplukning	99	162	39	162	43	86	91	172	142	100	125	86	95
Div. løn	27	701	13	481	24	0	0	9	30	0	0	0	38
Planter o.a.	33	69	100	131	50	0	0	26	161	0	0	0	0
DB samlet areal	575	-1533	533	2	641	600	767	510	412	675	640	696	533
DB bærende areal	661	-903	674	720	750	678	774	578	682	684	679	748	534

Tabel 7. De enkelte deltageres økonomiske resultat for jordbær 2000.
The economic results of each strawberry grower 2000.

JORDBÆR	Alle	nr 3	nr 5	nr 6	nr 8	nr 10	nr 11	nr 12	nr 16	nr 17	nr 28
<i>Strawberries</i>											
Nettoareal (ha) Area	37.97	4.15	5.70	3.44	7.10	4.00	3.00	0.79	2.50	4.41	2.88
Aldersfordeling (%) Age											
- nyplantn.	31	24	35	41	37	0	33	0	60	34	28
- 1- 2 år	61	66	65	59	63	50	67	100	40	66	54
- 3- år	8	10	0	0	0	50	0	0	0	0	18
Planteantal (ant./ha) Plants/ha											
- nyplantn.	30291	31898	25000	41277	30000	0	30000	0	30000	27778	28750
- 1- 2 år	30281	31108	30000	31724	30000	28500	30000	30000	37800	27924	30769
- 3- år	29120	30075	0	0	0	28500	0	0	0	0	30769
Udbytte (tons/ha) Yield/ha											
- samlede areal	8.0	9.3	9.8	9.9	11.0	4.2	4.2	5.8	3.6	6.4	8.9
- bærende areal	11.6	12.3	15.0	16.8	17.3	4.2	6.2	5.8	9.0	9.7	12.3
Udbytte (kg/pl.) Yield/plant											
- samlede areal	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.3
- bærende areal	0.4	0.4	0.5	0.5	0.6	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4
Sortering (%) Grading											
- Butiks salg <i>Supermarket</i>	70	96	100	89	100	100	0	86	100	72	61
- Hjemmesalg <i>Farm sale</i>	1	0	0	4	0	0	0	14	0	0	0
- Selvpluk <i>Pick-your-own</i>	11	4	0	6	0	0	100	0	0	28	39
Salgspris (øre/kg) Price/kg											
- Butiks salg	1827	2043	1903	1843	1838	1305	0	1794	1762	1443	1886
- Hjemmesalg	2652	0	0	2400	0	0	0	2400	0	0	0
- Selvpluk	1270	153	0	1200	0	0	1280	1270	0	1400	1360
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	Kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>											
Bruttosalg Gross return	141224	182890	185706	180773	202015	55024	53333	149407	63485	91013	149383
Salgsudgifter Sales costs	20114	24168	28591	18122	31074	15334	0	16909	10896	17019	14064
Kemikalier Chemicals	4037	3029	8772	2616	2259	6072	0	4201	2234	6004	2086
Gødning Fertilisers	1891	2174	2632	1744	2927	81	0	2597	2247	1459	2278
Maskiner m.v. Machines	7177	12299	12211	11301	4893	0	6767	13480	3016	5185	5860
Plukning Picking	47950	77679	65303	65628	56467	28408	0	43710	27380	42713	32755
Div. Løn Labour	20516	20169	27947	10522	29685	14676	23400	5259	90	19428	24328
Planter o.a. Plants	8225	5831	8743	19186	8228	0	11000	0	13480	7043	5590
DB samlet areal Total area	31313	37540	31507	51654	66482	-9548	12167	63250	4144	-7839	62420
DB bærende areal Cropp. Area	71933	68650	88385	137548	140136	-9548	49833	63250	54332	14558	107018
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>											
Bruttosalg	1770	1960	1903	1826	1838	1305	1280	2598	1762	1431	1683
Salgsudg.	252	259	293	183	283	364	0	294	302	268	158
Kemikalier	51	32	90	26	21	144	0	73	62	94	24
Gødning	24	23	27	18	27	2	0	45	62	23	26
Maskiner m.v.	90	132	125	114	45	0	162	234	84	82	66
Plukning	601	832	669	663	514	674	0	760	760	672	369
Div. løn	257	216	286	106	270	348	562	91	2	305	274
Planter o.a.	103	62	90	194	75	0	264	0	374	111	63
DB samlet areal	392	402	323	522	605	-226	292	1100	115	-123	703
DB bærende areal	620	558	589	819	810	-227	804	1091	604	150	870

Tabel 8. De enkelte deltageres økonomiske resultat for surkirsebærsorten 'Stevnsbær' 2000.
The economic results of each grower of sour cherry, cv. Stevnsbaer 2000.

STEVNSBÆR	Alle	nr 2	nr 4	nr 6	nr 7	nr 8	nr 10	nr 14	nr 15	nr 16	nr 27
<i>Sour cherry 'Stevnsbaer'</i>											
Nettoareal (ha) Area	93.57	11.88	12.23	6.50	3.12	9.50	6.14	15.90	11.60	11.70	5.00
Aldersfordeling (%) Age											
- 0- 4 år	17	35	15	0	0	47	0	32	0	0	0
- 5- 9 år	44	0	85	100	100	23	38	62	11	6	100
- 10-14 år	12	29	0	0	0	20	0	0	53	0	0
- 15- år	27	36	0	0	0	9	62	6	35	94	0
Træantal (ant./ha) Trees/ha											
- 0- 4 år	540	578	680	0	0	451	0	539	0	0	0
- 5- 9 år	617	0	672	571	607	520	500	519	742	520	833
- 10-14 år	549	575	0	0	0	395	0	0	582	0	0
- 15- år	546	439	0	0	0	444	500	500	610	593	0
Udbytte (tons/ha) Yield/ha											
- samlede areal	9.0	6.8	9.7	14.8	7.3	8.0	6.6	10.2	9.6	8.5	6.6
- bærende areal	10.8	10.4	11.3	14.8	7.3	15.2	6.6	15.0	9.6	8.5	6.6
Udbytte (kg/træ) Yield/tree											
- samlede areal	15.6	12.9	14.4	25.8	12.0	17.6	13.1	19.4	15.7	14.4	7.9
- bærende areal	18.4	20.8	16.9	25.8	12.0	33.1	13.1	29.0	15.7	14.4	7.9
Sortering (%) Grading											
- konsum <i>Fresh market</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- småkasser <i>Small boxes</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- storkasser <i>Bulk bins</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Salgspris (øre/kg) Price/kg											
- konsum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- småkasser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- storkasser	320	312	320	320	355	358	313	328	300	304	315
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>											
Bruttosalg <i>Gross return</i>	28710	21267	30887	47180	25824	28662	20517	33442	28652	25848	20800
Salgsudg. <i>Sales costs</i>	366	1063	0	0	489	0	0	1263	0	0	0
Kemikalier <i>Chemicals</i>	2411	1532	1273	2959	2601	2616	6061	1597	2959	2961	1600
Gødning <i>Fertilisers</i>	825	985	688	947	649	405	929	478	1210	1176	800
Maskiner m.v. <i>Machines</i>	2935	1074	3332	1276	3532	3779	2503	6384	1550	2280	870
Maskinplukning <i>Picking</i>	3595	5810	1612	3137	1282	1743	6565	4591	3175	1859	6960
Div. Løn <i>Labour</i>	4006	2545	4195	5560	10514	2497	3782	0	7739	7085	945
Etableringsudg. <i>Plants</i>	888	3921	2492	928	0	0	0	0	0	0	0
DB samlet areal <i>Total area</i>	14573	8258	17295	32373	6757	17621	677	19129	12019	10487	9625
DB bærende areal <i>Cropp. Area</i>	19291	15469	24726	33301	6757	41288	677	31910	12019	10487	9625
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>											
Bruttosalg	320	312	320	320	355	358	313	328	300	304	315
Salgsudg.	4	16	0	0	7	0	0	12	0	0	0
Kemikalier	27	22	13	20	36	33	93	16	31	35	24
Gødning	9	14	7	6	9	5	14	5	13	14	12
Maskiner m.v.	33	16	34	9	49	47	38	63	16	27	13
Maskinplukning	40	85	17	21	18	22	100	45	33	22	105
Div. løn	45	37	43	38	145	31	58	0	81	83	14
Etableringsudg.	10	58	26	6	0	0	0	0	0	0	0
DB samlet areal	162	121	179	219	93	220	10	188	126	123	146
DB bærende areal	179	149	219	225	93	272	10	213	125	123	146

Tabel 9. De enkelte deltageres økonomiske resultat for surkirsebærsorten 'Kelleriis' 2000.
The economic results of each grower of sour cherry, cv. Kelleriis 2000.

KELLERIIS	Alle	nr 4	nr 6	nr 8	nr 10
<i>Sour cherry 'Kelleriis'</i>					
Nettoareal (ha) Area	19.66	4.11	1.95	5.10	8.50
Aldersfordeling (%) Age					
- 0- 4 år	5	26	0	0	0
- 5- 9 år	66	74	100	61	58
- 10-14 år	0	0	0	0	0
- 15- år	28	0	0	39	42
Træantal (ant./ha) Trees/ha					
- 0- 4 år	667	667	0	0	0
- 5- 9 år	544	660	571	484	500
- 10-14 år	0	0	0	0	0
- 15- år	500	0	0	500	500
Udbytte (tons/ha) Yield/ha					
- samlede areal	8.5	7.8	10.5	8.3	8.6
- bærende areal	9.0	10.4	10.5	8.3	8.6
Udbytte (kg/træ) Yield/tree					
- samlede areal	15.9	11.7	18.4	16.9	17.2
- bærende areal	17.0	15.8	18.4	16.9	17.2
Sortering (%) Grading					
- konsum <i>Fresh market</i>	0	0	0	0	0
- småkasser <i>Small boxes</i>	12	0	100	0	0
- storkasser <i>Bulk bins</i>	88	100	0	100	100
Salgspris (øre/kg) Price/kg					
- konsum	0	0	0	0	0
- småkasser	275	0	275	0	0
- storkasser	309	285	0	335	305
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>					
Bruttosalg <i>Gross return</i>	26054	22135	28854	27785	26269
Salgsudg. <i>Sales costs</i>	0	0	0	0	0
Kemikalier <i>Chemicals</i>	3136	1400	2959	3680	3689
Gødning <i>Fertilisers</i>	490	493	947	448	408
Maskiner m.v. <i>Machines</i>	2711	3675	1276	4043	1774
Maskinplukning <i>Picking</i>	3311	1341	3137	1729	5254
Div. Løn <i>Labour</i>	2891	2562	5560	2480	2684
Etableringsudg. <i>Plants</i>	92	0	928	0	0
DB samlet areal <i>Total area</i>	13516	12664	14047	15405	12459
DB bærende areal <i>Cropp. Area</i>	14740	19670	14975	15405	12459
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>					
Bruttosalg	305	285	275	335	305
Salgsudg.	0	0	0	0	0
Kemikalier	37	18	28	44	43
Gødning	6	6	9	5	5
Maskiner m.v.	32	47	12	49	21
Maskinplukning	39	17	30	21	61
Div. løn	34	33	53	30	31
Etableringsudg.	1	0	9	0	0
DB samlet areal	158	163	134	186	145
DB bærende areal	164	189	143	186	145

Tabel 10. De enkelte deltageres økonomiske resultat for solbærsorten 'Ben Lomond' 2000.
The economic results of each grower of black currant, cv. Ben Lomond 2000.

BEN LOMOND	Alle	nr 1	nr 8	nr 9	nr 13	nr 14	nr 18	nr 19	nr 23	nr 24	nr 26	nr 28
<i>Black currant 'Ben Lomond'</i>												
Nettoareal (ha) Area	81.73	3.92	6.50	11.00	18.51	4.20	2.50	9.50	4.70	2.20	10.20	8.50
Aldersfordeling (%) Age												
- 0- 2 år	27	0	15	50	41	0	0	0	64	0	49	0
- 3- 9 år	62	0	100	50	59	0	100	99	36	0	51	100
- 10- år	14	100	15	0	0	100	0	1	0	100	0	0
Planteantal (ant./ha) Plants/ha												
- 0- 2 år	7451	0	0	14286	5000	0	0	0	5960	0	6000	0
- 3- 9 år	6040	0	3297	14286	4762	0	6000	4362	4762	0	6000	6600
- 10- år	4278	3546	0	0	0	5548	0	6500	0	5000	0	0
Udbytte (tons/ha) Yield/ha												
- samlede areal	4.8	1.1	3.3	1.1	4.0	10.1	8.0	9.9	4.1	4.0	4.8	5.3
- bærende areal	6.6	1.1	3.9	2.2	6.7	10.1	8.0	9.9	11.5	4.0	9.5	5.3
Udbytte (kg/pl.) Yield/plant												
- samlede areal	0.8	0.3	1.0	0.1	0.8	1.8	1.3	2.3	0.7	0.8	0.8	0.8
- bærende areal	1.1	0.3	1.0	0.2	1.4	1.8	1.3	2.3	2.4	0.8	1.6	0.8
Sortering (%) Grading												
- Konsumsalg <i>Fresh market</i>	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
- Småkasser <i>Small boxes</i>	25	0	0	0	66	0	0	0	0	0	100	0
- Storkasser <i>Bulk bins</i>	75	100	100	100	32	100	100	100	100	100	0	100
Salgspris (øre/kg) Price/kg												
- Konsumsalg	900	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Småkasser	908	0	1	0	900	0	0	0	0	0	0	0
- Storkasser	904	915	900	1500	850	850	930	875	958	870	915	857
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>												
Bruttosalg <i>Gross return</i>	43369	9762	30046	16827	35203	86126	74400	87039	39543	34800	44180	45484
Salgsudg. <i>Sales costs</i>	229	0	0	0	0	1515	0	0	2293	0	0	187
Kemikalier <i>Chemicals</i>	3055	365	4043	3365	1513	2965	3466	5344	3048	1915	3359	3797
Gødning <i>Fertilisers</i>	481	138	828	0	610	377	181	900	642	0	559	329
Maskiner m.v. <i>Machines</i>	4080	9617	4671	4745	2303	6918	1450	4640	3301	1595	2502	5800
Maskinplukning <i>Picking</i>	4569	1684	1726	1818	1567	8712	7264	13727	5836	4000	4151	5042
Div. Løn <i>Labour</i>	1582	6268	571	5400	773	0	0	412	1336	0	0	2017
Planter o.a. <i>Plants</i>	650	0	0	1473	0	0	0	568	6702	0	0	0
DB samlet areal <i>Total area</i>	28722	-8310	18207	26	28437	65639	62039	61448	16384	27290	33609	28312
DB bærende areal <i>Cropp. Area</i>	41641	-8310	15426	15843	51022	65639	62039	62016	78563	27290	71342	28312
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>												
Bruttosalg	905	915	900	1500	884	850	930	875	958	870	915	857
Salgsudg.	5	0	0	0	0	15	0	0	56	0	0	4
Kemikalier	64	34	121	300	38	29	43	54	74	48	70	72
Gødning	10	13	25	0	15	4	2	9	16	0	12	6
Maskiner m.v.	85	901	140	423	58	68	18	47	80	40	52	109
Maskinplukning	95	158	52	162	39	86	91	138	141	100	86	95
Div. løn	33	588	17	481	19	0	0	4	32	0	0	38
Planter o.a.	14	0	0	131	0	0	0	6	162	0	0	0
DB samlet areal	599	-779	545	2	714	647	775	618	397	682	696	533
DB bærende areal	631	-755	396	720	762	650	775	626	683	682	751	534

Tabel 11. De enkelte deltageres økonomiske resultat for solbærsorten 'Ben Alder' 2000.
The economic results of each grower of black currant, cv. Ben Alder 2000.

BEN ALDER	Alle	nr 1	nr 8	nr 13	nr 14	nr 18	nr 19	nr 23	nr 24	nr 25
<i>Black currant 'Ben Alder'</i>										
Nettoareal (ha) Area	51.19	1.86	13.50	9.52	4.70	14.50	1.10	0.21	3.30	2.50
Aldersfordeling (%) Age										
- 0- 2 år	38	0	22	63	100	14	100	0	0	100
- 3- 9 år	56	52	85	37	0	86	0	100	0	0
- 10- år	10	48	7	0	0	0	0	0	100	0
Planteantal (ant./ha) Plants/ha										
- 0- 2 år	5032	0	4100	5000	5000	6600	5000	0	0	5050
- 3- 9 år	5349	3750	3934	5714	0	6600	0	9524	0	0
- 10- år	3750	3333	1	0	0	0	0	0	5000	0
Udbytte (tons/ha) Yield/ha										
- samlede areal	4.1	1.2	4.6	2.1	0.0	6.9	0.5	11.4	3.7	4.3
- bærende areal	6.6	1.2	5.9	5.8	0.0	8.0	0.0	11.4	3.7	0.0
Udbytte (kg/pl.) Yield/plant										
- samlede areal	0.8	0.3	1.1	0.4	0.0	1.0	0.1	1.2	0.7	0.9
- bærende areal	1.2	0.3	1.4	1.0	0.0	1.2	0.0	1.2	0.7	0.0
Sortering (%) Grading										
- Konsumsalg <i>Fresh market</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Småkasser <i>Small boxes</i>	15	0	0	100	0	0	0	0	0	100
- Storkasser <i>Bulk bins</i>	85	100	100	0	0	100	100	100	100	0
Salgspris (øre/kg) Price/kg										
- Konsumsalg	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
- Småkasser	880	0	1	850	0	0	0	0	0	935
- Storkasser	915	915	899	0	0	930	875	958	870	0
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>										
Bruttosalg <i>Gross return</i>	37438	10577	41233	18114	0	64202	4773	109486	32585	40392
Salgsudg. <i>Sales costs</i>	26	0	0	0	0	0	0	6352	0	0
Kemikalier <i>Chemicals</i>	2591	365	3579	1031	0	3466	2177	3048	2188	5332
Gødning <i>Fertilisers</i>	404	138	848	457	0	181	450	643	0	553
Maskiner m.v. <i>Machines</i>	3124	12785	4548	1401	4307	1470	2768	3452	1538	4408
Maskinplukning <i>Picking</i>	3154	1840	1587	1218	0	6288	3073	16714	3745	5828
Div. Løn <i>Labour</i>	519	4500	525	879	0	0	2209	1414	0	0
Planter o.a. <i>Plants</i>	3347	0	3645	0	22553	0	11477	16667	0	0
DB samlet areal <i>Total area</i>	24273	-9051	26504	13127	0	52797	0	61200	25114	24271
DB bærende areal <i>Cropp. Area</i>	44828	-9051	33627	41536	-4307	61889	0	77862	25114	0
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>										
Bruttosalg	910	915	899	850	0	930	875	958	870	935
Salgsudg.	1	0	0	0	0	0	0	56	0	0
Kemikalier	63	32	78	48	0	50	399	27	58	123
Gødning	10	12	18	21	0	3	83	6	0	13
Maskiner m.v.	76	1106	99	66	0	21	508	30	41	102
Maskinplukning	77	159	35	57	0	91	563	146	100	135
Div. løn	13	389	11	41	0	0	405	12	0	0
Planter o.a.	81	0	79	0	0	0	2104	146	0	0
DB samlet areal	590	-783	578	616	0	765	-3187	536	671	562
DB bærende areal	679	-754	570	716	0	774	0	683	679	0

Tabel 12. De enkelte deltageres økonomiske resultat for jordbærsorten 'Honeoye' 2000.
The economic results of each grower of strawberry 'Honeoye' 2000.

HONEOYE	Alle	nr 3	nr 5	nr 6	nr 8	nr 10	nr 12	nr 16	nr 17	Nr. 28
Strawberry 'Honeoye'										
Nettoareal (ha) Area	15.98	1.30	3.30	1.29	4.90	2.00	0.12	1.00	1.20	0.87
Aldersfordeling (%) Age										
- nyplantn.	24	0	30	37	20	0	0	50	39	40
- 1- 2 år	67	69	70	63	80	50	99	50	61	60
- 3- år	9	31	0	0	0	50	0	0	0	0
Planteantal (ant./ha) Plants/ha										
- nyplantn.	29752	0	25000	41667	30000	0	0	30000	27778	28571
- 1- 2 år	30148	29573	30000	31481	30000	28500	30000	37800	27248	30769
- 3- år	28950	30075	0	0	0	28500	0	0	0	0
Udbytte (tons/ha) Yield/ha										
- samlede areal	9.6	11.0	12.5	10.5	12.3	4.5	6.9	3.6	2.8	8.9
- bærende areal	12.7	11.0	17.9	16.8	15.5	4.5	6.9	7.2	4.7	14.9
Udbytte (kg/pl.) Yield/plant										
- samlede areal	0.3	0.4	0.4	0.3	0.4	0.2	0.2	0.1	0.1	0.3
- bærende areal	0.4	0.4	0.6	0.5	0.5	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5
Sortering (%) Grading										
- Butikssalg <i>Supermarket</i>	97	97	100	89	100	100	100	100	100	61
- Hjemmesalg <i>Farm sale</i>	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
- Selvpluk <i>Pick-your-own</i>	3	3	0	6	0	0	0	0	0	39
Salgspris (øre/kg) Price/kg										
- Butikssalg	1761	2379	1776	1843	1653	1223	3440	2098	1196	1886
- Hjemmesalg	2398	0	0	2398	0	0	0	0	0	0
- Selvpluk	1260	650	0	1200	0	0	0	0	0	1360
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>										
Bruttosalg Gross return	168762	255178	221846	192350	203853	55598	236517	75920	33993	149383
Salgsudgifter Sales costs	25583	28361	36598	19282	31868	16361	20217	10942	9883	14064
Kemikalier Chemicals	4503	3022	8772	2616	2500	5851	4158	2234	6004	2086
Gødning Fertilisers	2279	2169	2632	1744	3206	163	2575	2597	1459	2278
Maskiner m.v. Machines	6449	11377	11933	7534	4794	0	3333	3770	5389	5800
Plukning Picking	58900	91115	81701	69205	60609	30497	52250	29355	34856	32755
Div. Løn Labour	22257	18173	27689	7015	31959	14677	1300	84	20192	24362
Planter o.a. Plants	6243	1446	7989	17417	4330	0	0	11233	8003	8046
DB samlet areal Total area	42547	99515	44531	67536	64588	-11951	152692	15705	-51793	59991
DB bærende areal Cropp. Area	74529	101364	96273	145890	97064	-11950	154272	61606	-51741	136402
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>										
Bruttosalg	1750	2330	1776	1826	1653	1223	3440	2098	1196	1683
Salgsudg.	265	259	293	183	258	360	294	302	348	158
Kemikalier	47	28	70	25	20	129	60	62	211	24
Gødning	24	20	21	17	26	4	37	72	51	26
Maskiner m.v.	67	104	96	72	39	0	48	104	190	65
Plukning	611	832	654	657	491	671	760	811	1227	369
Div. løn	231	166	222	67	259	323	19	2	711	274
Planter o.a.	65	13	64	165	35	0	0	310	282	91
DB samlet areal	441	909	357	641	524	-263	2221	434	-1823	676
DB bærende areal	587	921	538	868	626	-266	2236	856	-1101	915

Tabel 13. De enkelte deltageres økonomiske resultat for jordbærsorten 'Elsanta' 2000.
The economic results of each grower of strawberry 'Elsanta' 2000.

ELSANTA	Alle	nr 3	nr 5	nr 6	nr 10	nr 12	nr 16	nr 17
<i>Strawberry 'Elsanta'</i>								
Nettoareal (ha) Area	11.33	2.85	2.40	0.63	2.00	0.40	1.50	1.55
Aldersfordeling (%) Age								
- nyplantn.	33	35	42	76	0	0	67	19
- 1- 2 år	58	65	58	24	50	100	33	81
- 3- år	9	0	0	0	50	0	0	0
Planteantal (ant./ha) Plants/ha								
- nyplantn.	30228	31898	25000	39583	0	0	30000	27778
- 1- 2 år	30532	31898	30000	33333	28500	30000	37800	27688
- 3- år	28500	0	0	0	28500	0	0	0
Udbytte (tons/ha) Yield/ha								
- samlede areal	6.4	8.6	6.0	4.0	3.9	5.7	3.6	9.8
- bærende areal	9.5	13.2	10.3	16.8	3.9	5.7	10.8	12.0
Udbytte (kg/pl.) Yield/plant								
- samlede areal	0.2	0.3	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.4
- bærende areal	0.3	0.4	0.3	0.5	0.1	0.2	0.3	0.4
Sortering (%) Grading								
- Butikksalg <i>Supermarket</i>	95	95	100	89	100	100	100	87
- Hjemmesalg <i>Farm sale</i>	0	0	0	4	0	0	0	0
- Selvpluk <i>Pick-your-own</i>	5	5	0	6	0	0	0	13
Salgspris (øre/kg) Price/kg								
- Butikksalg	1791	1842	2267	1843	1401	1801	1536	1508
- Hjemmesalg	2408	0	100	2408	0	0	0	0
- Selvpluk	850	0	0	1197	0	0	0	1400
DÆKNINGSBIDRAG	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha	kr/ha
<i>Contribution margin/ha</i>								
Bruttosalg <i>Gross return</i>	111186	149916	136014	72937	54450	102540	55195	146630
Salgsudgifter <i>Sales costs</i>	18738	22256	17580	7311	14307	16742	10865	32536
Kemikalier <i>Chemicals</i>	5143	3032	8772	2616	6294	4201	2233	6004
Gødning <i>Fertilisers</i>	1760	2177	2632	1744	0	2597	2013	1459
Maskiner m.v. <i>Machines</i>	8469	12719	12592	15427	0	19223	2513	5389
Plukning <i>Picking</i>	47178	71550	42756	32308	26319	43278	26063	63576
Div. Løn <i>Labour</i>	17731	21079	28303	14363	14677	7500	93	20192
Planter o.a. <i>Plants</i>	8531	7832	9779	35663	0	0	14978	3814
DB samlet areal <i>Total area</i>	3637	9271	13600	-36497	-7146	8999	-3564	13660
DB bærende areal <i>Cropp. Area</i>	33870	46697	75617	104318	-7146	8999	46751	28497
DÆKNINGSBIDRAG	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg	øre/kg
<i>Contribution margin/kg</i>								
Bruttosalg	1748	1745	2267	1826	1401	1801	1536	1494
Salgsudg.	295	259	293	183	368	294	302	332
Kemikalier	81	35	146	65	162	74	62	61
Gødning	28	25	44	44	0	46	56	15
Maskiner m.v.	133	148	210	386	0	338	70	55
Plukning	742	833	713	809	677	760	725	648
Div. løn	279	245	472	360	378	132	3	206
Planter o.a.	134	91	163	893	0	0	417	39
DB samlet areal	57	108	227	-914	-184	158	-99	139
DB bærende areal	357	354	734	621	-183	158	433	237